

Minint Tarptautinę Holokausto aukų atminimo dieną Ariogaloje

Kaip žinia demokratinis pasaulis sausio 27 - ają mini tarptautinę Holokausto aukų dieną, susijusią su Aušvico – Birkenau koncentracijos stovyklos išlaisvinimu 1945 metais. Pasak Lietuvos Respublikos ministro pirmininko Gintauto Palucko, Holokausto tragedija visados išliks per didelė ir per skaudi, kad liktų tolimesnė...

Minimą dieną Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti sekretoriatas kartu su Ariogalos gimnazijos Tolerancijos ugdymo centru kvietė Tolerancijos ugdymo centrų bendruomenes dalyvauti tapusioje tradiciniame, dešimtą kartą rengiamoje meninėje konferencijoje. Šių metų konferencijos tema - „Prarasta ir atrasta Lietuvos žydų bendruomenės istorija“. Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti vykdantysis direktorius Ronaldas Račinskas išreiškė padėką gimnazijai, kuri tai rengia ir priima minėti skaudžią praeitį ir saugesnę ateitį bendraminčių apsuptyje, išsakydamas tikėjimą, kad po renginio atjautos, suvokimo, gėrio bus daugiau. Aušvicas yra tapęs Holokausto įsikūnijimo simboliu, tačiau ne mažiau svarbu kalbėti apie tai, ko netekome čia, kur kiekvienas miestas, miestelis turėjo skaitlingas žydų bendruomenes stačiusias, kūrusias Lietuvą. Ariogalos gimnazijos direktorius Arvydas Stankus apžvelgdamas renginio tradicijos istoriją minėjo, kad daugiau nei prieš dešimt metų šiame krašte buvo įsteigtas vienas Pasaulio Tautų Teisuolės Janinos Tarapaitės – Šliburienės vardo Tolerancijos ugdymo centras (vadovė, istorijos mokytoja metodinė Rasa Zakaitė) gimnazijoje, o dabartiniu metu veiklos apima, praktiškai, visą Raseinių rajoną. Vis tik be minėtos Tarptautinės komisijos lyderių Ronaldo Račinsko, Ingridos Vilkienės, Kauno žydų bendruomenės pirmininko Žako Gerco tokio lygio minėjimų ir renginių nebūtų, tad minėtiems partneriams įteiktos simbolinės Gerumo Angelų statulėlės.

„Šiandien čia susirinkome minėti vieną tamsiausių žmonijos istorijos puslapių, Holokaustą, praėjus 80 metų po Aušvico - Birkenau koncentracijos stovyklos išlaisvinimo“, - į susirinkusius kreipėsi Izraelio ambasadorė Lietuvoje Hadas Wittenberg Silverstein. „Aušvicas buvo neįsivaizduojamų kančių vieta, kur daugiau nei milijonas žmonių, daugiausia žydų nužudyti vien dėl savo tautybės. Tačiau tai taip pat yra vieta, kuri mums duoda svarbią pamoką, kad net ir esant didžiausiai neapykantai, žmonės gali rasti vilties. Man Holokaustas nėra tik istorija iš praeities – man tai yra asmeniška... Mano seneliai Miriam ir Jeremiach išgyveno išgyveno Aušvicą, bet ten prarado visus savo šeimų narius. Nepaisant skausmo, jie rado jėgų pradėti viską iš naujo, kurti naują gyvenimą ir ateitį. Jų istorija skatina prisiminti du svarbius dalykus. Pirmas - kokia pavojinga gali būti neapykanta ir išankstinis nusistatymas ir antras, kokie stiprūs gali būti žmonės, susidūrę su tuo“.

Taip pat į susirinkusiuosius kreipėsi Tautinių mažumų departamento direktorius Dainius Babilas, Raseinių rajono savivaldybės mero pavaduotojas Arnas Zmitra, Kauno žydų bendruomenės

pirmininkas Gercas Žakas. Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti direktoriaus pavaduotoja – švietimo programų koordinatore Ingrida Vilkienė pristatė vietą, kuriai pagal sunaikintų žmonių skaičių analogų nebuvo - Aušvicą, milžiniškus aukų skaičius, o už kiekvieno skaičiaus - žmogus, tame tarpe ir su lietuviškomis pavardėmis.

Įvairių Lietuvos mokyklų mokinių meniniuose pasirodymuose skambėjo improvizuoti miestelių žydų bendruomenių romansų fragmentai, vyko kelionė žydų istorijos pėdsakais, prisimenant tarpukario Lietuvai lojalias, bet neasimiliavusias bendruomenes, Holokausto aukas, išnaikintas diasporas, žmones, turėjusius teisingumo jausmą ir dosnią širdį. Raseinių krašto istorijos muziejaus muziejininkė Lina Kantautienė demonstravo tematines tarpukario foto nuotraukas, pranešimo būdu pristatė jų autorių, šeimų likimus, kurių dauguma- tragiški.

Renginio kulminacija - prisijungimas prie Pasaulio žydų kongreso inicijuotos didžiausios pasaulinės akcijos „We Remember“ („Mes Prisimename“), kuri skirta PAGERBTI HOLOKAUSTO AUKOMS IR PLATINTI ŽINIĄ, kad tai negali pasikartoti – nei vienai tautai, rasei ar socialinei žmonių grupei.

Konferencijos metu buvo pasirašoma sutartis su dar viena švietimo įstaiga, kurioje įsikurs Tolerancijos ugdymo centras - Kauno Nemuno mokykla, atstovaujama vadovės Vestos Žiūraitienės. „Manau, svarbu yra mokinių sukurta emocija, jos prasmingas pasidalijimas su kitais, bei mokytojai, tarsi Mozė vedantys auklėtinius į išsvajotą vietą, tobulesnę, tolerantiškesnę visuomenę, geresnę kasdienį gyvenimą“, - atsisveikindama su konferencijos dalyviais, kalbėjo Tarptautinės komisijos švietimo programų koordinatore Ingrida Vilkienė.

Arūnas Mikalauskas

Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos

Istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokytojas